

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Duda Attila ügyvéd által képviselt I. - III. rendű felpereseknek, a dr. Csuka György ügyvéd által képviselt alperes ellen, kártérítés megfizetése iránt indított perében, a Fővárosi Bíróság 2011. szeptember 20. napján meghozott, 34.P.24.995/2008/28. számú ítélete ellen, az alperes részéről 29. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

#### í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel meg nem támadott részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit pedig helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felpereseknek 15 nap alatt együttesen 150.000 (százötvenezer) forint másodfokú perköltséget, valamint térítsen meg az államnak felhívásra 300.000 (háromszázezer) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

#### I n d o k o l á s

**Sz. T.** - az I. és a II. rendű felperesek gyermeke, a III. rendű felperes testvére - 2002. július 23-án gépjármű utasaként közlekedési balesetet szenvedett. A balesetben **Sz. T.** az életét vesztette. **Sz. T.** tudott arról, hogy a gépjármű vezetője nem rendelkezett vezetői engedéllyel. A jármű jobb első ülésén utazó **Sz. T.** biztonsági öve nem volt bekapcsolva a baleset bekövetkezésekor. A balesetet okozó gépjármű üzemben tartója az alperessel kötött kötelező felelősségbiztosítási szerződést, ami a baleset időpontjában is hatályos volt. Az alperes megfizetett az I. és a II. rendű felpereseknek 282.338 forint temetési költséget, 190.000 forint sírkőállítási költséget, személyenként 750.000 - 750.000 forint nem vagyoni kártérítést, valamint a III. rendű felperesnek 400.000 forint nem vagyoni kártérítést.

A felperesek a baleset miatt keletkezett káraik megtérítése iránt terjesztettek elő keresetet. Az I. rendű felperes követelése további 2.750.000 forint nem vagyoni kártérítésre, 225.870 forint temetési költségre és 152.000 forint sírkőállítási

költségre, a II. rendű felperes követelése 2.750.000 forint nem vagyoni kártérítésre és háztartási kisegítő költsége jogcímén 2002. július 23-tól havonta 18.000 forint járadékra, a III. rendű felperes követelése 1.400.000 forint nem vagyoni kártérítésre terjedt ki. Elismerték, hogy **Sz. T.** 10 % mértékben felróhatóan közrehatott a káraik bekövetkezésében.

Az alperes az ellenkérelmében elismerte a felelősségbiztosítási szerződés alapján a helytállási és a teljesítési kötelezettségének a fennállását. Hivatkozott arra, hogy **Sz. T.** 30 % mértékben felróhatóan közrehatott a károk bekövetkezésében, erre figyelemmel az alperesre terhesebb 70 - 30 % arányú kármegosztásra tett indítványt. Felróható közrehatásként kérte értékelni azt, hogy **Sz. T.** annak az ismeretében vállalta az utazást a járműben, hogy annak vezetője nem rendelkezett vezetői engedéllyel, továbbá, azt, hogy a biztonsági övét nem csatolta be. Vitatta a háztartási kisegítő költségének a felmerülését és a nem vagyoni kártérítés összegét. A felperesek temetési és sírkőállítási költség iránti követelését a kármegosztás alkalmazásával csökkentett rész erejéig ismerte el.

Az elsőfokú bíróság az ítéletével az alperes kártérítési felelősségét a felperesek balesettel kapcsolatban felmerült káraiért 90 %-os mértékben állapította meg. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az I. rendű felperesnek 3.127.870 forintot, ebből 2.250.000 forint után 2002. július 23-tól, 225.870 forint után 2002. július 26-tól, 152.000 forint után 2004. május 14-től a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamatot, a II. rendű felperesnek 2.250.000, a III. rendű felperesnek 1.100.000 forintot, és mindkét összeg után 2002. július 23-tól a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamatot, a felpereseknek együttesen 373.625 forint perköltséget, valamint az államnak külön felhívásra 436.340 forint illetéket és 128.281 forint szakértői díjat. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte a II. rendű felperest, hogy fizessen meg az államnak felhívásra 14.400 forint illetéket. Ítéletének indokolásában megállapította, hogy az alperes a Ptk. 339. § (1) bekezdése, 345. § (1) bekezdése és 559. §-a, valamint a 171/2000. (X. 13.) Korm. rendelet 7. § (1) bekezdése alapján köteles megtéríteni a felperesek kárait. Rámutatott, hogy az alperes a módosított ellenkérelmében már nem kérte felróható közrehatásként értékelni a biztonsági öv használatának az elmulasztását, ezért ezt a körülményt nem vette figyelembe az alperes felelősségét csökkentő tényezőként. Úgy foglalt állást, hogy **Sz. T.** tisztában volt azzal, hogy a járművezető nem rendelkezik vezetői engedéllyel, mégis vállalta az utazást, ezzel 10 % arányban felróhatóan közrehatott a felperesek kárainak a bekövetkezésében. A perben kihallgatott tanúk vallomása alapján azt a következtetést vont le, hogy az I. és a II. rendű felpereseket megviselte a gyermekük elvesztése, azt nem tudták feldolgozni. Kifejtette, hogy ezt a perben beszerezett orvosszakértői vélemény is alátámasztotta, amiből az is megállapítható, hogy mind az I., mind a II. rendű felperes esetében a gyászreakció a szokásos mértéket időben és mélységben meghaladta. Ez az I. rendű felperesnél szorongásban, nyomott hangulatban, érzelmi labilitásban, koncentrációs nehézségekben, a tragédiával való fokozott foglalkozásban, bűntudatban és alvászavarban, a II. rendű felperesnél fokozott stresszben, bűntudatban és alvászavarban nyilvánul meg. A szakvélemény alapján arra a

következtetésre jutott, hogy a III. rendű felperesnél a szokásos gyászreakciót meghaladó pszichés változás nem következett be, mentális állapota nem károsodott a baleset következtében. Mindezek mérlegelésével a felperesek nem vagyoni kárainak a kiküszöbölésére az I. és a II. rendű felperesek esetében személyenként 3.000.000, a III. rendű felperes esetében 1.500.000 forint nem vagyoni kártérítést ítélt szükségesnek és alkalmasnak. Ebben elszámolta az alperes által ezen a jogcímen a felpereseknek megfizetett összegeket. Az I. rendű felperes háztartási kisegítő költsége iránti keresetét nem találta megalapozottnak. A temetés és a sírkőállítás költségét az alperes elismerése alapján a keresettel megegyezően állapította meg, és a kármegosztás alkalmazásával ennek 90 %-ában marasztalta az alperest.

Az ítélet ellen, annak részbeni megváltoztatása érdekében az alperes terjesztett elő fellebbezést. Fellebbezésében az I. rendű felperes kártérítését 638.935, a II. rendű felperes kártérítését 450.000, a III. rendű felperes kártérítését 400.000 forintra kérte leszállítani. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság túlzottan alacsony arányban határozta meg **Sz. T.** felróható közrehatásának az arányát. Fenntartotta azt az álláspontját, ami szerint **Sz. T.** 30 % mértékben hatott közre felróhatóan a felperesek kárainak a bekövetkezésében, és ehhez igazodóan kérte csökkenteni a felperesek javára megítélt kártérítést. Okfejtése szerint **Sz. T.** felróható közrehatására is figyelemmel az I. és a II. rendű felperesek nem vagyoni kárai személyenként 1.200.000, a III. rendű felperes nem vagyoni kára 800.000 forint kártérítéssel küszöbölhető ki. Ezért az I. és a II. rendű felpereseket személyenként további 450.000, a III. rendű felperest további 400.000 forint illeti meg.

A felperesek fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyására irányult.

Az alperes a fellebbezésében nem támadta az elsőfokú ítélet keresetet elutasító, valamint az alperest az I. rendű felperes javára 638.935 forint és kamatai, a II. rendű felperes javára 450.000 forint és kamatai, a III. rendű felperes javára 400.000 forint és kamatai megfizetésére kötelező rendelkezéseit. Ezek a Pp. 228. § (4) bekezdése alapján első fokon jogerőre emelkedtek. Emiatt a Fővárosi Ítéltábla kizárólag az elsőfokú bíróság ítéletének a fellebbezéssel támadott marasztaló rendelkezéseit vizsgálta felül.

A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy a fellebbezés nem megalapozott.

A felperesek a hozzátartozójuk halála miatt bekövetkezett káraik megtérítése iránt terjesztettek elő keresetet. Az alperes a felelősségbiztosítási szerződés alapján fennálló fizetési kötelezettségének a mérséklése érdekében arra hivatkozott, hogy az alperesek hozzátartozója felróható magatartásával maga is hozzájárult a károk bekövetkezéséhez.

Az alperes biztosította a felpereseknek azokat a kárait, amik a hozzátartozójuk halálával okozati összefüggésben keletkeztek, fokozott veszéllyel járó tevékenységgel okozta.

A Ptk. 345. § (1) bekezdése szerint, aki fokozott veszéllyel járó tevékenységet folytat, köteles az ebből eredő kárt megtéríteni. Mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a kárt olyan elháríthatatlan ok idézte elő, amely a fokozott veszéllyel járó tevékenység körén kívül esik.

A Ptk. 345. § (2) bekezdése kimondja, hogy nem kell megtéríteni a kárt annyiban, amennyiben a károsult felróható magatartásából származott.

A Ptk. 345. § (2) bekezdése alapján a kárért felelős személy kártérítési kötelezettsége azokra a károkra nem terjed ki, amik a károsult felróható magatartásával okozati összefüggésben keletkeztek.

A felperesek a perben saját káraik megtérítése iránti igényüket érvényesítették, és nem olyan követeléseket, amiknek az eredeti jogosultja a balesetben meghalt hozzátartozójuk volt. A felperesek mind a nem vagyoni kártérítésre, mind az általuk viselt költségek megtérítésére saját jogukon, és nem a meghalt hozzátartozó jogutódjaiként tarthatnak igényt.

A saját káraik bekövetkezésében a felperesek semmilyen módon nem hatottak közre, azokat az alperes biztosította és a balesetben meghalt hozzátartozó közösen okozták. A felperesek kárainak bekövetkezése még részben sem vezethető vissza a felperesek felróható magatartására, a balesetben meghalt hozzátartozó felróható magatartása pedig a felperesek saját kárainak a vonatkozásában nem értékelhető a felperesek terhére.

Az alperes biztosította, mint olyan személy, aki mással közösen okozta a felperesek kárait, a Ptk. 344. § (1) bekezdése értelmében egyetemleges felelősséggel tartozik a felperesek káraiért.

A Ptk. 337. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy egyetemleges kötelezettség esetében minden kötelezett az egész szolgáltatással tartozik, de amennyiben bármelyikük teljesít, vagy a kötelezettséget beszámítással megszünteti, a jogosulttal szemben a többiek kötelezettsége is megszűnik.

Ennek a törvényi rendelkezésnek az alapján a felperesek teljes káruk megtérítését jogosultak követelni az alperestől.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla nem látott jogi lehetőséget az alperes marasztalásának a leszállítására a fellebbezésben megjelölt okból, és az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta. Az alperest a Pp. 239. §-a szerint alkalmazott Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte másodfokú perköltség megfizetésére, és az 1990. évi XCIII. törvény 74. § (3) bekezdése,

valamint a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján a feljegyzett fellebbezési eljárási illeték viselésére.

, 2012. május 11.

. Molnár Ambrus s. k.  
a tanács elnöke  
. Lente Sándor s. k.  
s. k.  
előadó bíró

Dr. Csóka István  
bíró